

MØTE I FORUM 1325 i UD 11.6.19 (Norgesunionen av soroptimister er medlem i forumet).
Det detaljerte referatet under er skrevet av **Marita Sørheim-Rensvik**, spesialrepresentant for kvinner, fred og sikkerhet i Utenriksdepartementet.

Det er stor aktivitet og fremgang på feltet, og flere departement er involvert. I tillegg er UD svært opptatt av sivilsamfunnets bidrag, Derfor inviteres vi (FOKUS) også til jevnlig møter/oppdateringer i Utenriksdepartementet. Gledelig at ungdom skal få en mer fremtredende rolle.

«Statssekretær Hagen takket for substansielle innspill til handlingsplanen, og ga eksempler på hvordan det påvirket sluttproduktet, bl.a.

- styrket omtale av sivilt samfunns selvstendige rolle
- overvåking av norske utsendte med tanke på seksuell utnyttning og overgrep
- overvåking av flere budsjettlinjer med tanke på likestillingsmarkering
- mer dedikerte midler til kvinner, fred og sikkerhet
- styrket sammenheng mellom handlingsplanen og det brede likestillingsarbeidet i land i konflikt
- referanser til forskning

Handlingsplanen er blitt tatt godt imot, også pga tematiske nyvinninger: At vi som første land vektlegger inkluderende prosesser og kvinners rettigheter allerede *før* en formell fredsprosess er på plass, og at vi konkret og mer systematisk vil følge opp fasen etter at en fredsavtale er inngått.

Hagen fulgte opp med eksempler på hvordan det nå jobbes med *operasjonalisering*; interne planverk, sjekklister og oppfølgingsprosedyrer.

Flere nye tema og *innsatser som nå styrkes*, har fått økt oppmerksomhet de senere månedene; arrangement om seksualisert vold mot gutter og menn, kjønn og migrasjon, barn født av krig, Women, Peace and Humanitarian Fund og Call to Action. Særlig ble *Oslo-konferansen om seksualisert vold i humanitære kriser* omtalt, og den oppmerksomhet konferansen har fått siden. Stor takk til sivilt samfunn, og ikke minst KN.

Oppdatert veileder for utenriktjenestens arbeid med kvinner, fred og sikkerhet ble presentert.

Utover tilpasninger til ny plan ble følgende understreket:

- Nytt *kapittel om operasjoner og oppdrag*. Også utenriktjenesten må utrustes på dette feltet, selv om hovedansvaret ligger i JD og FD.
- Ressurssidene er mindre statiske; lenker opp mot forskningsinstitutter og sivilsamfunnsorganisasjoner som har oppdatert info på sine sider.
- *Resultatrammeverket* til slutt i veilederen har fått på plass grunnlinjedata og måltall.

https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/ud/dokumenter/planer/wps_guidelines2019.pdf

https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/ud/dokumenter/planer/wps_veileder2019.pdf

Hagen omtalte *ny Sikkerhetsrådsresolusjon om kvinner, fred og sikkerhet* fra april, og skuffelse over at viktig SRHR-språk falt ut i siste liten etter press fra USA. Norge sto på for å få et annet resultat. Det resolusjonen faktisk fikk til, er ikke ubetydelig og må følges opp.

Et par andre saker:

I mars møttes våre ambassader i Nord-Afrika og Midtøsten i Beirut, for å styrke norsk innsats for kvinner, fred og sikkerhet i regionen. Godt oppmøte, stort engasjement. Møtte også sivilsamfunnspartenere som jobber regionalt, for å sikre at de kjenner ambassadene - og ambassadene dem; ICAN og WILPF m.fl.

Norge arrangerte nylig årlig møte for nordiske kvinnelige meklere. Gode input fra Afghanistan, Jemen og Libya. Vi etablerer nå arbeidsgrupper for å sikre at kontakten videreføres.

En global allianse av regionale nettverk av kvinnelige meklere skal lanseres i New York i september.

Til sist ble siste årsrapport for forrige planperiode lagt frem. Verd å merke seg

- økende fredsbyggingsaktivitet på landnivå
- mer midler til innsats for kvinner i humanitære kriser
- gjennomgående god oppfølging i bredden av sikkerhetsarbeidet
- vi må ha større fokus på kjønnsbalanse i hvert enkelt fredsmeklingsteam, ikke bare se på totaliteten av hvem som er med
- vi må fortsatt ha fokus på at hele bistanden skal komme kvinner og jenter til gode. Men tallene betydelig bedret fra i fjor. Det har vært jobbet systematisk for å sikre bedre jobb i felt - og bedret registrering. Politisk ledelse har vært enda tydeligere på forventning om at hele tjenesten leverer

https://www.regjeringen.no/en/dokumenter/report_wps2018/id2654019/

Skretteberg fra Caritas berømmet statssekretæren for konkret og god oppfølging av agendaen, fremskritt også på rapportering. Bemerket særlig styrket sammenheng mellom fred og forsoning og humanitær innsats.

Tok opp norske ambisjoner om å legge vekt på inkluderende prosesser helt fra starten av. Oppfordret UD til å følge dette opp i Venezuela-samtalene. *Videreformidles til rette instans.*

Berømmet fokus på kvinner og migrasjon og vekt på moderne slaveri. Det handler om mer enn SGBV. Nevnte særlig bekymringer knyttet til Libya og Mellom-Amerika. Bad om UD's engasjement overfor USA, som stopper migrasjon ved grensen til Mexico, med følger også for land lenger sør. *Notert.*

Holtfodt fra Fokus bemerket fremskritt i ny plan og bedret resultatrammeverk, bl.a. med måltall for enkeltår.

Han ville vite hvordan rapport og veileder skulle spres. *UD og statssekretæren tvitret samme dag. Dokumentene lagt ut på Regjeringen.no og sendes ut til ambassader og delegasjoner.*

Holtfodt etterspurte status for arbeidet med arbeidsplaner for ambassadene i satsningsland. *Nye satsningsland er kommet til. Det jobbes med planer for disse. Alle satsningsland fra forrige fase har konkrete ambisjoner i ulike format. Flere har fått hjelp av Norad til mer omfattende rammeverk, andre har enklere oppsett.*

Han spurte også om de 50 mill. NOK som skal gå til innsats for kvinner, fred og sikkerhet på landnivå har vært mulig å utbetale i år. *Etterspørselen etter disse midlene er stor. Over tid har ambassadene jobbet godt på feltet. Forskjellen nå er at pengene er avsatt konkret til formålet og at det derfor kan legges opp til en mer strategisk innsats.*

Berge fra Fokus spurte om også andre departement med ansvar for gjennomføring vurderte å utarbeide egne veiledere for deres arbeid på feltet.

Syse fra FD understreket at innsatsen for kvinner, fred og sikkerhet er innarbeidet i den rutinemessige oppfølgingen av departementets arbeid. Det viktige er at disse perspektivene og ambisjonene som reflekteres i handlingsplanen er integrert i Forsvarets øvrige planer og prosedyrer.

Fra justissiden svarte Jevne, som arbeider med internasjonale operasjoner. Stort fokus på opplæring og kursing, men også på gjennomføring i felt. Ga eksempel fra Colombia, hvor utsendte politikvinner hadde opplevd utbredt diskriminering og brukt dette som anledning til å jobbe systematisk for endring. Det handler ofte om å jobbe både innad i misjonen og utad i de samfunn der politiet opererer. Grunnleggende spørsmål om menneskeverd og menneskesyn.

Det kom også et spørsmål om hvordan pengene som Norge forpliktet til innsats mot SGBV i humanitære kriser skulle brukes.

Vikør fra Seksjon for humanitære spørsmål fortalte at innsatsen var mer enn doblet i løpet av to år, og at den nå økes ytterligere, til én milliard over tre år. Hun gjorde kort rede for satsningen: Støtte til UNFPA, mtp. helse i krisesituasjoner, SRHR og SGBV. Røde Kors-appellene. Avtaler med sivilt samfunn, ikke minst KNs ressursprogram og innsats mot SGBV i DRC og fire andre land. Sekundering av likestillingseksperter mm.

Vikør fortalte at hun var kjent med at noen var skuffet over at ikke mer midler kom lokale kvinneorganisasjoner og sivilt samfunn til gode, men det arbeides med støtte til flere aktører gjennom etablerte samarbeid. Norge har også gått inn med støtte til Women, Peace and Humanitarian Fund, som istandsetter lokale kvinner til styrket innsats.

Vikør fortalte at oppfølgingen etter konferansen skjer i mange land og på mange plan. Nevnte bl.a. samarbeidet med britene i Myanmar; Fra Oslo til London. Flott å engasjere Myanmar videre etter deres deltakelse i Oslo.

Holen fra Forsvarets Høgskole fortalte om pågående arbeid, bl.a. innen menneskelig sikkerhet hvor også kvinner, fred og sikkerhet inngår. Forsvarets rolle er i endring og må forholde seg stadig mer til individ og samfunnsikkerhet, særlig i internasjonale operasjoner. Mange store spørsmål. F.eks. er NATOs doktriner oppdatert, og NATO skal være en forebyggingsaktør. Hva betyr det?

Conflict-Related SGBV har vært et satsningsområde for Forsvarets Høgskole. Derfra springer både ny håndbok til bruk i NATO og ny håndbok til bruk i FN-operasjoner. Håndbøkene er utarbeidet med norsk kapasitet, men skal eies av hhv. NATO og FN selv og gjelde for alle medlemsland som deltar i operasjoner.

Ser også på hvordan militæret kan bidra til å stoppe vold mot sivile gjennom dialog, eksempelvis i våpenhvilesammenheng. Forskning på militærets rolle i å forebygge og stoppe vold begått av ikke-statlige aktører, herunder voldelig ekstremisme, er nytt satsningsområde, hvor faglitteratur fra kvinner, fred og sikkerhets feltet også anvendes.

Syse fra FD minnet om at de gjerne vil inviteres inn i relevante sammenhenger og debatter, ikke minst når det handler om fredsbevaring f.eks. Ofte glemmer sivilt samfunn og akademisk forsvarsaktører.

Njaastad fra LNU berømmet omtale av ungdom, fred og sikkerhet i handlingsplanen, ikke minst at kvinner løftes frem som aktører. Hun savnet imidlertid tydeligere operasjonalisering. *Hagen understreket at hun var enig i at ungdom må få en mer fremtredende rolle i våre sammenhenger, og trakk bl.a. frem SGBV-konferansen, der unge kvinner kunne fått mer plass. Neste gang må vi være mer oppmerksomme tidligere. Sørheim-Rensvik nevnte YouthCan og arbeidet for å inkludere ungdom*

i forebygging av voldelig ekstremisme, bl.a. gjennom vennegruppa i New York. Også norsk støtte til FNs studie om SR 2250 ble nevnt.

Martin-Aronsson fra CARE tok opp lokale grasrotorganisasjoner og fredsarbeidere som jobber lokalt. Man må tenke langsiktig også i den humanitære innsatsen og jobbe med lengre tidsperspektiv.»

Alt godt til alle.

Mvh Marita